

## ИЗВОДИ

В резултат на осъщественото изследване на проблема за типичните трудности на ромските деца при обучението по български език и на различните изказани становища в научната литература могат да се направят следните изводи:

1. Обучителният период по български език да бъде много по-продължителен за децата роми преди постъпване в I клас.

2. Да се провежда повече разяснителна работа сред педагогическите кадри в училище с ромски деца относно етнологичните характеристики на децата, като се ползва специализираната помощ на Център по межкултурно образование, който извършва координация и подкрепа на педагогическите екипи за работа с етническите общности у нас (Колева 2001, 199) и би могъл да предложи алтернативни методи за работа с родителите, които имат изключително важно значение в обучението на децата.

3. Да се организират сезонни детски градини за деца, непосещаващи детска градина през учебната година. (За инициативи, които биха могли да се осъществят с цел по-добра съвместна работа на учителите, родителите и децата вж. при И. Колева 2001.)

4. Да се диференцират учебните програми за деца от ромски и деца от турски произход в подготвителен клас.

5. Да се разработи държавна образователна стратегия за работа с деца роми.

6. Да се промени изискването за задължителна посещаемост на ромските деца, като се има предвид, че досегашните изисквания и посоченият брой неизвинени отсъствия са непреодолим праг за ромите.

7. Да се откриват още в ранна възраст талантливите деца и с тях да се работи допълнително; да им се даде възможност да развиват своите таланти, за да могат в бъдеще да бъдат насочени към паралелки със засилено обучение по изобразително изкуство, пеене или танцово изкуство.

8. Да се дават възможности на ромските деца да участват заедно с българските в повече културни прояви, като едните и другите представят своите традиции, обичаи, и по този начин ромите ще популяризират своята култура.

9. Да се прецизират научните и емпиричните нагласи и възгледи за образование в междуетническа среда, съществуващи в българската образователна система, което означава:

- специализирани учебници по български език, съобразени с